

Fractie ONS Voorschoten

Voorzitter,

Ik wil u en alle toehoorders in gedachte meenemen naar een gebeurtenis die lang geleden plaats vond in een land ver van hier. Een paar duizend kilometer ten noordoosten van Voorschoten . Stelt u zich voor: Het is nacht. Er ligt een dik pak sneeuw. Sterren flonkeren aan de donkere hemel en het is bitter koud. In een donker bos jaagt een slede getrokken door drie paarden over de knisperende sneeuw. In die slede zitten een vader, een moeder en hun 10 kinderen. Wij zijn aangeland bij het bij velen van u vast wel bekende lied van Doctorandus P. over een Troika. Voor heel jonge kinderen overigens iets minder geschikt. De Troika werd achterna gezeten door een roedel hongerige wolven. Die liepen net wat harder dan de paarden de slee konden trekken. De ouders overwogen: wat te doen, kinderen een voor een overboord zetten om zo de wolven tijdelijk van zich af te houden? Maar Pjotr kan zo mooi gitaar spelen, dat zou zonde zijn. En de kleine Olga heeft van die prachtige helderblauwe ogen.

Voorzitter, hoe dit verhaal verder afloopt doet er vanavond niet toe. Het is maar een sprookje, lang geleden en ver weg. En zoveel wolven zijn er in Nederland helemaal niet, dus geen angst. Maar de parallel is er wel degelijk. Soms wordt een gemeenschap gedwongen om structurele keuzes te maken die pijnlijk zijn. En dat is exact de positie waar we ons als gemeente in bevinden. Al een paar jaar. Dingen waarvan je ervan uit dacht te kunnen gaan dat die in het dorp wel zouden blijven bestaan worden daarom ter discussie gesteld. En er zijn ook nog wensen voor nieuwe dingen, die ook weer geld kosten. De wereld om ons heen staat immers niet stil. Keuzes moeten dus gemaakt worden, ook al zijn die pijnlijk. Eeuwig door polderen is daarbij geen optie. De begroting voor 2020, en daarna, moet sluitend zijn, anders blijft Voorschoten geen zelfstandige gemeente. We willen juist een zelfstandig Voorschoten. Op dit moment is er geen duidelijk beeld in hoeverre wij, tussen nu en eind dit jaar, nog rekening moeten gaan houden met diverse mee-en tegenvallers om uiteindelijk tot een sluitende begroting voor 2020 te kunnen komen. Dat kan nog best heel lastig worden, tekorten kunnen niet allemaal ten laste van reserves gaan. De conclusie tot zo ver is: er ligt nu geen kader van een sluitend begrotingsvoorstel van het college. Maar de parallel tussen het gezelschap in de slede die in een lastige situatie verkeert en lastige keuzes die Voorschoten nog zal moeten gaan maken: die ligt er wel. En tussentijds bijsturen is daarbij ook een reële optie om problemen voor te blijven, niet alleen als je in een slee zit.

Het is niet echt de bedoeling dat nu uitgebreid ingaan wordt op cijfers. Voorzitter, het zal mij toch niet lukken om nu ook niets over kosten te zeggen. Elk vogeltje zingt nu eenmaal zoals het gebekt is. Een regelmatig terugkerend kennelijk verschil van inzicht binnen onze raad is de vraag: in hoeverre kan je beleidsmatige keuzes maken zonder naar kosten te kijken. En wanneer uiterlijk zou je, in het traject van beleidsontwikkeling, ook de kostencomponent moeten verweven. De fractie van ONS Voorschoten doet dat het liefst in een vroeg stadium. Trek plannen en de bijbehorende geschatte reële kosten dicht tegen elkaar aan. En andersom: in hoeverre beïnvloed je het proces van keuzes maken tussen verschillende kosten opties, meer of minder noodzakelijk, als je op voorhand een ruime leencapaciteit vaststelt. Daar zijn wij kritisch op, zoals het college weet. In de financiële context waarin we ons nu bevinden zet dat een rem op het vrijblijvend denken over nieuw beleid. Er moeten door het college nog scherpere keuzes worden gemaakt.

De vrije bewegingsruimte die Voorschoten heeft bij het maken van keuzes over uitgaven en inkomsten is klein. Verdien capaciteit van de gemeente is beperkt. Belastingdruk voor inwoners is al hoog, daar zit een keer een grens aan. Aan de uitgavenkant valt veel onder wettelijke verplichtingen. In zekere zin versimpelt dat het proces van kiezen, het aantal opties dat overblijft is niet zo groot. De conclusie is: we kunnen nu van alles uitspreken wat we graag willen, maar de financiële krapte maakt dat we niet zo veel hebben te willen.

Wat de inhoud van de kadernota betreft:

Het zwembad kan open blijven. Dat is heel goed nieuws. Er moet nog wel wat uitgewerkt worden, zo moet het college meer de aansturing naar zich toetrekken. Maar het resultaat is daar: het zwembad blijft open. Dat is voor ONS Voorschoten een belangrijk punt uit ons verkiezingsprogramma.

De nota over participatie met de samenleving is verschenen. Wij steunen de kaders en dringen er op aan nu snel te concretiseren. Dan komt de vraag: Hoe vinden inwoners daarbij nou zelf dat het gaat met hun inbreng? Dat is belangrijk. Wij roepen het college ook op om veel aandacht te geven aan het betrekken van groepen inwoners die om een of andere reden hun mening tot nu toe niet laten horen. De democratie is van ons allemaal.

Capaciteit van BOA's wordt vergroot, ook dat zien wij als een positief punt. Wij dienen een amendement in ten aanzien van verbetering van de efficiëntie van organisatie van de inzet.

Wij verzoeken het college nadrukkelijk rekening te houden met de verschillen die er ten opzichte van andere gemeenten in de regio zijn. Op het gebied van netto lasten van de gemeente en, aan de inkomstenkant, op het gebied van lokale belastingen.

Zoals het er nu voor staat, zijn wij kritisch op voorgestelde investeringen voor Beeldkwaliteitsplan centrum, Digitalisering, Verduurzaming Dobbewijk en voor andere verlichting in de Voorstraat: samen ruim 2 ton aan kosten.

Voorschoten staat dit jaar in Elsevier 's lijst van beste gemeenten om in te wonen op plaats 7. De conclusie is: Voorschoten scoort bij de hoogste 2% van gemeenten in Nederland, dat is best iets om even bij stil te staan. Voorschoten vormt volgens Elsevier zelfs een bijna ideale woonplek voor de gemiddelde Nederlander.

Hoe Voorschoten voor de toekomst het best zal worden ingericht: wij denken dat de wensen en ideeën van onze eigen inwoners hierbij van groot belang zijn. Wat moeten we doen om ook in de toekomst een aantrekkelijke gemeente te blijven die hoog scoort in een ranglijst zoals die van Elsevier. Wat zeker is, is dat er dingen zullen moeten veranderen in Voorschoten. Niet alleen een energietransitie. Jonge Voorschotenaren hebben nauwelijks kans hier te blijven wonen als zij het ouderlijk huis verlaten. Er zal gebouwd moeten worden, kleinere betaalbare woningen, ook voor ouderen die anders willen gaan wonen. Er moet nu echt door het college snel duidelijk gemaakt worden: waar komen die woningen en hoe gaan we het aandeel van 25 % sociale woningbouw bij nieuwbouw realiseren.

Ten slotte Voorzitter: wij denken dat veel Voorschotenaren in hun oordeel over onze leefomgeving meewegen: dat betoverend mooie kleine stukje oude centrum dat wij hebben. Daar maakt het Ambachts en Baljuwhuis deel van uit. Wij dringen er namens heel veel Voorschotenaren op aan: verkoop het niet en laat dit kroonjuweel onderdeel blijven uitmaken van het eigen DNA van Voorschoten.

